

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecătorii: Nadejda Toma și Anatolie Țurcan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Cotovoi Marin xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.04.2017 – 25.05.2017;

Instanța de apel: 14.06.2017 – 13.09.2017;

Instanța de recurs: 08.11.2017 – 17.01.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din 25 mai 2017, în temeiul prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cotovoi Marin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

Corpurile delictive, recunoscute prin ordonanțele din 06 mai 2016, au fost confiscate în proprietatea statului.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că inculpatul Cotovoi Marin, fiind angajat în calitate de paznic însoțitor al vagonului-restaurant în cadrul Direcției de deservire a călătorilor CFM, la 18 februarie 2016, aproximativ la ora 01:20, în timpul când trenul nr. 341 Moscova-Chișinău, staționa în gara feroviară din or. Kiev (Ucraina), de vagonul-restaurant s-a apropiat o persoană necunoscută de gen masculin, în vârstă de aproximativ 45 ani, care a bătut în ușa vagonului și i-a propus să transmită 16 cutii cu șampon, la gara feroviară din mun. Chișinău contra unei sume de 2000 hrivne ucrainene. Cotovoi Marin, urmărind scopul obținerii unui profit în rezultatul trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, a acceptat propunerea persoanei necunoscute și a ascuns cutiile cu produse cosmetice în dulapul de păstrare a veselei și în locul de păstrare a stingătorului.

Ulterior, la 18 februarie 2016, în PTF „Vălcineț feroviar” la ora 10:15, de către ofițerii de investigație ai DR Nord în comun cu colaboratorii SPF „Vălcineț”

în baza informației operative, după efectuarea controlului vamal în trenul nr. 341 „Moscova-Chișinău” pe direcția intrare în R. Moldova, în vagonul-restaurant și anume în dulapul de păstrare a veselei și în locul de păstrare a stingătorului au fost depistate 16 cutii de dimensiuni medii, în interiorul cărora au fost depistate produse cosmetice ale producătorului CHI, fără acte de proveniență, valoarea totală a căror conform raportului de evaluare nr. 0353263 din 24 februarie 2016 eliberat de Camera de Comerț și Industrie, constituie 229380 lei, ceea ce prezintă proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor, eludându-se controlul vamal, în proporții deosebit de mari.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cotovoi Marin să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu confiscarea specială a bunurilor.

În argumentarea apelului acuzarea a invocat ilegalitatea sentinței și blândețea pedepsei, menționând că prima instanță a aplicat o pedeapsă non-privativă de libertate în privința inculpatului din motiv că acesta la locul de trai și de muncă se caracterizează pozitiv.

A subliniat acuzarea, că Cotovoi Marin anterior a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, constatându-se deja că nu este posibilă reeducarea lui în stare de libertate, fiind necesară aplicarea unei pedepse corespunzătoare infracțiunii săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, apelul a fost respins ca nefondat și menținută sentința.

Pentru pronunțarea soluției enunțate, instanța de apel a reținut că în speță, starea de fapt și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, prima instanță just încadrând acțiunile inculpatului Cotovoi Marin în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, eludându-se controlul vamal, în proporții deosebit de mari.

Vina inculpatului Cotovoi Marin în săvârșirea infracțiunii incriminate pe deplin a fost demonstrată prin probele administrate la dosar în faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptată de prima instanță prin încheierea protocolară din 25 mai 2017.

Instanța de apel a ajuns la concluzia, că pedeapsa aplicată lui Cotovoi Marin de către prima instanță este adecvată și nu contravine prevederilor legii, dat fiind, că sancțiunea art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, prevede pedeapsa închisorii de la 3 până la 10 ani.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind legală și întemeiată poziția primei instanțe privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului Cotovoi Marin, argumentele aduse în apel privind stabilirea unei pedepsei mai aspre fiind respinse.

Cu referire la prevederile art. 75 Cod penal, instanța de apel a reținut, că inculpatul Cotovoi Marin la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 134, 139 vol.I), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se căiește sincer, vinovăția o recunoaște pe deplin.

Având în susținere prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a mai remarcat, că prima instanță corect a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, de circumstanțele agravante în cazul dat fiind săvârșirea infracțiunii în complicitate și circumstanțele atenuante apreciate de către prima instanță, recunoașterea pe deplin a vinovăției, căința sinceră a acestuia, ajungând la concluzia, că corectarea și reeducarea lui Cotovoi Marin este posibilă fără izolarea acestuia de societate, cu suspendarea executării pedepsei pentru o perioadă de probațiune, fără aplicarea pedepsei complementare.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru argumentarea recursului nominalizat, procurorul invocă dezacordul cu soluția instanței de apel privind aplicarea de către prima instanță în privința inculpatului Cotovoi Marin a prevederilor art. 90 Cod penal, considerând concluzia respectivă ca fiind neîntemeiată și neproportională circumstanțelor cauzei.

Menționează procurorul, că instanța de apel a reținut în decizia adoptată, că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de circumstanțele agravante - comiterea infracțiunii în complicitate și circumstanțele atenuante - recunoașterea pe deplin a vinovăției, căința sinceră, ajungând la concluzia, că corectarea și reeducarea lui Cotovoi Marin este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

În acest sens, procurorul subliniază, că cauza penală a fost examinată în procedură simplificată conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, invocarea prezenței circumstanței atenuante recunoașterea vinei în săvârșirea infracțiunii, ca urmare a aplicării procedurii prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Cu atât mai mult, cu cât prima instanță i-a stabilit inculpatului pedeapsa minimă prevăzută la articolul incriminat, iar perioada de probațiune de un an este mică în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite.

Tot aici recurentul menționează, că inculpatul Cotovoi Marin anterior, prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 mai 2007 a fost condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare cu suspendarea executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an, cu confiscarea bunurilor.

Iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2007 a fost admis apelul inculpatului, fiind aplicate prevederile art. 79 Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale.

Prin urmare, rezultă că pedeapsa stabilită cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu-și va atinge scopul, iar instanțele de fond nu au luat în considerare

că inculpatul anterior a mai fost în conflict cu legea, a săvârșit o infracțiune similară, când i-a fost acordată o șansă, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă.

În opinia recurentului, instanțele de fond dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în privința lui Cotovoi Marin, nu a indicat în hotărâre motivele stabilirii unei asemenea pedepse, pe când aplicarea art. 90 Cod penal trebuie motivată.

Mai subliniază procurorul că în cererea de apel a fost solicitată confiscarea specială a bunurilor trecute peste frontiera vamală, eludându-se controlul vamal, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestor argumente.

6. Avocatul Vahnovan Anatolii în numele inculpatului a prezentat referință pe marginea argumentelor invocate în cererea de recurs, pledând pentru respingerea acestuia, deoarece instanțele de fond au apreciat corect circumstanțele infracțiunii săvârșite de Cotovoi Marin și i-au stabilit pedeapsa în limitele prevăzute de lege.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Starea de fapt și de drept privind calificarea juridică a faptei săvârșite de inculpat nu se critică.

Drept temei pentru declararea recursului ordinar recurentul a invocat prevederile pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și în cazul când 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la argumentele recurentului invocate sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că acestea sunt nefondate și nu reflectă prezența în speță a încălcărilor invocate. Instanța de apel și-a întemeiat soluția adoptată, iar motivarea acesteia nu contravine dispozitivului hotărârii, acesta fiind clar, nefiind admisă o eroare gravă de fapt, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Deși procurorul invocă în cererea de recurs că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de acesta în apel în partea ce se referă la

confiscarea specială a bunurilor trecute de către Cotovoi Marin peste frontiera vamală, eludând controlul vamal, Colegiul penal verificând materialele dosarului atestă că, de fapt, în cererea de apel acuzarea doar a solicitat confiscarea specială a bunurilor, fără a aduce alte argumente în privința dezacordului cu soluția primei instanțe la acest capitol.

Totodată, din conținutul sentinței rezultă că corpurile delictive la dosar, și anume șampon pentru păr, vol. 739 ml – 108 unități; hair conditioner vol. 739 ml – 60 unități; ulei pentru păr vol. 89 ml – 120 unități, recunoscut prin ordonanțele din 06 mai 2016, au fost confiscate în proprietatea statului, soluție care a fost menținută pe deplin de către instanța de apel, evitându-se repetarea inutilă a tuturor argumentelor în mod detaliat.

În acest sens, instanța de recurs amintește, că în numeroase hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a statuat următoarele; „art. 6 obligă instanțele să-și motiveze deciziile, însă nu trebuie interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru toate argumentele avansate de către părți.

Întinderea acestei obligații de motivare poate varia după natura deciziei și nu poate fi analizată decât în lumina circumstanțelor fiecărei spețe” (decizia *Driemond Bouw BV vs Olanda*, 02.02.1999), în care Curtea amintește că, „potrivit jurisprudenței sale constante, hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează”.

În alt caz (*Coroi vs R. Moldova*, 15.03.2011), Curtea a specificat că, „este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al Convenției”.

De asemenea Colegiul penal consideră, că sunt neîntemeiate și argumentele recurentului invocate sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că la individualizarea pedepsei, instanțele de fond neîntemeiat i-au stabilit inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal relevă, că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Cu referire la acest argument, Colegiul penal constată, că acesta nu conține indicarea unor concrete erori de drept, iar împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei instanței de apel, denotă că aceasta a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75, 90 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Conform art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a conchis, că vinovăția inculpatului este deplin dovedită și acțiunile lui Cotovoi Marin just au fost încadrate în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, infracțiune care prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 10 ani cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Totodată, reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Practica judiciară constantă statuează, că prin sintagma „*limitelor de pedeapsă prevăzută de lege*” legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal atestă, că instanțele de fond corect au stabilit măsura și mărimea pedepsei în privința inculpatului, la aprecierea căreia au luat în considerație, că inculpatul Cotovoi Marin și-a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, a solicitat examinarea pricinii în procedură simplificată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, este angajat în câmpul muncii, la locul de trai și de muncă se caracterizează pozitiv.

Instanța de recurs respinge argumentele acuzării prin care se susține că instanțele de fond la individualizarea pedepsei nu au ținut cont de faptul, că

Cotovoi Marin anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare, deoarece potrivit actelor cauzei, în privința acestuia antecedentele penale sunt stinse și de aceea faptul condamnării anterioare nu este relevant la stabilirea pedepsei.

În privința dezacordului procurorului cu aplicarea de către instanțele de fond a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, Colegiul penal menționează, că potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Așadar, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, au ținut cont de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune, care face parte din categoria infracțiunilor grave, anterior a fost judecat, însă antecedentele penale sunt stinse, a recunoscut integral vina în faptele săvârșite și corect a ajuns la concluzia, că este rațional de a stabili inculpatului pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a

executării acesteia pentru o perioadă de probațiune, întrucât în acest caz scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei închisorii, deoarece din circumstanțele speței rezultă că inculpatul a înțeles pericolul social al acțiunilor sale infracționale.

În contextul celor expuse, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanțele de fond nu au comis erori de drept, pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

În concluzie, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Cotovoi Marin xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 februarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan